

A KÖNYVTÁROSOK VILÁGKONFERENCIÁJA

A könyv és az olvasás nemzetközi évének megrendezésével a történelemben először került sor világméretű közös akciókra, tevékenységekre a könyv, az olvasás érdekében. A nemzetközi könyvvég legkiemelkedőbb eseménye az IFLA-nak, a Könyvtáros Egyesületek Nemzetközi Szövetségének augusztus 26-tól szeptember 2-ig Budapesten lezajlott, 38. közgyűlése volt, amely *A könyv és az olvasás a változó világban* c. központi témát vitatta meg. A nagyjelentőségű tanácskozáson a kultúra és a könyvtárügy kiemelkedő nemzetközi reprezentánsai vettek részt, ezért méltán nevezhetjük a közgyűlést a könyvtárosok világkonferenciájának.

Nagy megtiszteltetés számunkra, hogy a nemzetközi könyvévnek ez a tanácskozása éppen hazánkban zajlott le. Benne van ebben a tényben szocialista építésünknek és a magyar könyvtárak munkájának elismerése, megbecsülése is.

A Magyar Tudományos Akadémia múlt századi pompás palotája ünnepi külsőt öltött a vendégek fogadására, akik negyven ország képviselőiben mintegy ezren jelentek meg a megnyitón.

Az általános téma

A közgyűlés hivatalos megnyitására az elnökség és a tanácsadó bizottság, továbbá több más bizottság ülése után, augusztus 28-án 11-kor került sor az Akadémia dísztermében. A Magyar Népköztársaság Kormánya nevében *Dr. Orbán László*, a művelődésügyi miniszter első helyettese üdvözölte a konferenciát, majd *Dr. Helmut Arntz*, a Nemzetközi Dokumentációs Szövetség (FID) alelnöke, *Dr. Lázár Péter*, az UNESCO küldötte és *Dr. Sebestyén Géza*, a Nemzetközi Szabványügyi Szervezet (ISO) képviselője mondott üdvözlő szavakat.

A megnyitó beszédet *Dr. Herman Liebaers*, az IFLA elnöke tartotta. Az általános téma megtárgyalását *Dr. F. E. Mohrhardt*, az USA könyvtárakat támogató tanácsának vezetője kezdte rövid előadással, majd *Dr. Mátrai László* akadémikus, a budapesti Egyetemi Könyvtár főigazgatója, a Magyar Könyvtárosok Egyesületének elnöke tartotta meg an-

gol nyelven a főreferátumot. Ezután *Darvas József*, a Magyar Írók Szövetségének elnöke üdvözölte a konferenciát.

A délután folytatódó tanácskozás első előadója *Dr. Gordon N. Ray*, a Guggenheim-alapítvány elnöke volt, utána *F. L. Popp*, a Könyvkereskedők Nemzetközi Szövetségének titkára (Bécs) és *Hubay Miklós* drámaíró, a Szerzők és Fordítók Nemzetközi Tanácsának képviselője tartott előadást.

Az általános téma tárgyalása 30-án folytatódott *O. Sz. Csubarjannak*, a pedagógiai tudományok doktorának, a Lenin Könyvtár igazgatójának felszólalásával, akinek nagyhatású előadása után *J. Boon*, a Kiadók Nemzetközi Szövetségének elnöke következett szólásra, majd felolvasták *Dr. Robert Escarpitnak*, a neves francia olvasás-szociológusnak a konferenciára készített előadását.

Szekciók és bizottsági ülések

A plénum tárgyalásai mellett egész héten folytak a különböző szekciók és bizottságok ülései, amelyeken a szakemberek a könyvtárügy időszerű kérdéseivel foglalkoztak. A gyermekkönyvtári albizottságban a gyermekirodalom irányzatiról folyt vita *Virginia Heviland* (USA), *Walter Scherf* (NSZK) és *Vargha Balázs* előadása kapcsán, majd megbeszélték a gyermekkönyvtári munka IFLA-szabványainak módosítására készített javaslatot.

A ritka és értékes könyvek szekciójában *Dr. Borsa Gedeon* számolt be az utolsó évtized magyar könyvtörténeti kutatásairól, *H. D. L. Vervliet* (Antwerpen), a bizottság titkára bejelentette, hogy Hágában még az idén megjelenik az elmúlt esztendő könyv- és könyvtártörténeti könyveinek és cikkeinek bibliográfiája, amely 27 ország közreműködésével jött létre.

A kórházi könyvtárak szekciójában *Bereczky Lászlóné* ismertette a magyar kórházi könyvtárak számára javasolt szabványokat. *Eileen Cumming* (Edinburgh) a kórházi könyvtárakban végzendő felmérések jelentőségéről, *Lisbeth Höök* (Stockholm) a testi fogyatékosok részére kiterjesztett könyvtári szolgálat

stockholmi eredményeiről számolt be. Az alszekció mellett foglalt állást, hogy a kórházi betegeket hátrányos helyzetben levő olvasóknak kell tekinteni.

A nemzeti és az egyetemi könyvtárak bizottságában Dr. *Jóború Magda*, az Országos Széchényi Könyvtár főigazgatója ismertette a nemzeti könyvtárnak a magyar könyvtári rendszerben betöltött funkcióját. *Gombocz István* ugyanitt a kiadványcsere szakértők bécsi konferenciájáról számolt be.

Bizottságok és albizottságok foglalkoztak a könyvtárosképzés, a katalogizálás, a nagyvárosi könyvtárak, a statisztika és szabványosítás, a könyvtárépítés, a gépítés és a közművelődési könyvtárak fenntartásának és szolgáltatásainak kérdéseivel. A szekciók és bizottságok különböző javaslatokat és határozatokat készítettek elő. Munkájuknak és tárgyalásaik eredményeinek ismertetésére következő számunkban visszatérünk.

Kiállítások

A nemzetközi könyvtáros találkozó idején több reprezentatív kiállítás mutatta be a magyar könyvkultúrát. Az Akadémia előcsarnokában a Könyvtártudományi és Módszertani Központ állított össze Oláh Attila és Szamos Iván közre-

működésével bemutatót a magyar könyvtárak tevékenységéről.

A budai Várpalotában *A mai magyar könyv* címmel nyílt kiállítás, amely keresztmetszetszerűen tárta fel a magyar könyvkiadás számbeli és minőségi fejlődését, bemutatván különböző kiadványfajtaikat és a hazai könyvművészet csúcsteljesítményét jelentő kiadványokat.

A nemzetközi könyvtároskonferencia idején nyílt meg a *Bibliotecnica '72* című kiállítás a Technika Házában. Erről augusztusi számunkban adtunk előzetes tájékoztatót.

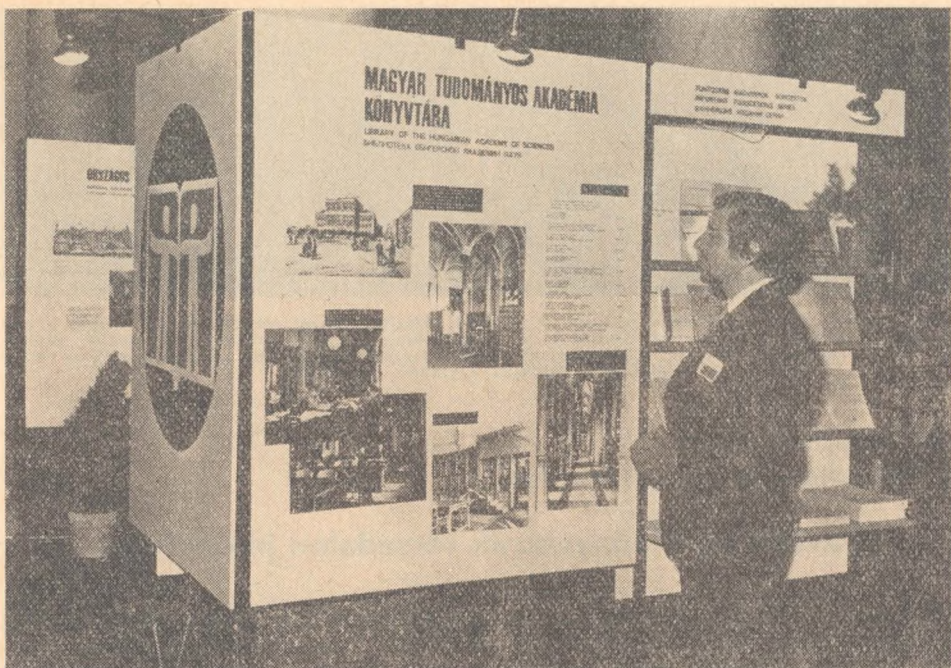
Látogatások

A konferencia résztvevői a tanácskozások idején kívül látogatást tettek az Országgyűlési Könyvtárban, az Országos Műszaki Könyvtár és Dokumentációs Központban, a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár központjában és több fiókjában, az Állami Gorkij Könyvtárban, más fővárosi könyvtárakban és a Könyvtár-ellátó Vállalatnál.

Szeptember 1-én pedig 7 csoportra tagozódva vidéki könyvtár- és műemléklátogatásokat tettek Borsod, Fejér, Heves, Komárom, Pest, Somogy és Veszprém megye területén. A külföldi szakér-

A megnyitó közönsége (Hámori Gyuláné felvétele)

Az Akadémia előcsarnokában rendezett kiállítás egyik részlete (Hámori Gyuláné felvétele)

tők elismeréssel nyilatkoztak a magyar könyvtáráépítéssel legújabb eredményeiről, de kiemelték kedvező általános tapasztalataikat is. Például *H. C. Campbell* kanadai küldött pohárköszöntőt mondott a lillafüredi Palota Szallóban tartott ebéd-s kijelentette, hogy most van először Magyarországon, de a közeljövőben újra felkeresi hazánkat, mert szeretné országunkat jobban megismerni.

A tanácskozások befejezése

A plenáris záróülésen a küldöttek megemlékeztek a konferencia idején elhunyt *Dr. Kovács Máté* professzorról, aki hosszú éveken keresztül dolgozott a nemzetközi könyvtárasszociációkban. A közgyűlés ismét *Dr. Herman Liebaerst*, a brüsszeli Királyi Könyvtár igazgatóját választotta meg a nemzetközi szövetség elnökéül. Elhatározták, hogy jövőre a franciaországi Grenoble-ban rendezik meg a közgyűlést.

Az ülés végén az IFLA elnöke köszönetet mondott a vendéglátóknak a konferencia kitűnő megszervezéséért. Ennek kifejezésére IFLA-érdemrendet nyújtott át *dr. Mátrai Lászlónak*, a Magyar Könyvtárosok Egyesülete elnökének.

FID és IATUL ülések

Az IFLA közgyűlésének befejezése után kezdődött a Nemzetközi Dokumentációs Szövetség (FID) konferenciája. Ez a tanácskozás lapzártakor még tartott, munkájáról következő számunkban adunk tájékoztatást.

A Műszaki Egyetemi Könyvtárak Nemzetközi Szövetsége (IATUL) ez évi második elnökségi ülését szintén az IFLA rendezvényekhez kapcsolódva tartotta Budapesten. Az elnökség előkészítette az 1973-ban Koppenhágában megrendezésre kerülő 5. IATUL konferenciát. Döntött az IATUL Proceedings tematikatervéről is. Az elnökségi funkciók 3 éves időtartamának leteltével személyi változásokra került sor. Megvált funkciójától *Dr. Héberger Károly* első elnökhelyettes (Magyarország), valamint *E. Törnudd* (Finnország) és *A. Horton* (Ausztrália). Az elnökség új tagjai: *Dr. G. A. Hamel* (Hollandia), *Dr. V. Wehefritz* (NSZK) és *K. Thalberg* (Norvégia). Az elnökség következő ülését 1973. június 5-én Koppenhágában tartják, ahol az elnökségi funkciók elosztásáról döntenek.

Az alábbiakban az IFLA plenáris ülésének legfontosabb előadásait közöljük teljes terjedelemben, vagy kivonatban.